

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 2022/1873

Fakultetsstyresak: **37**

Møte: 7. desember 2022

Status bærekraftig økonomi – Institutt for biovitenskap

HENVISNING TIL BAKGRUNNSDOKUMENTER

[Orienteringssak A til Fakultetsstyret 23. februar 2022](#)

[Fakultetsstyresak 4/22 Godkjenning av regnskap og overføringer](#)

[Fakultetsstyresak 2/21 Godkjenning av regnskap og overføringer](#)

SAKSFRAMSTILLING

Institutt for biovitenskap (BIO) har over noen år opparbeidet et betydelig økonomisk underskudd. Kostnadsutviklingen de siste årene innebærer at underskuddet vil øke hvis ikke tiltak iverksettes. Arbeidsgruppen for bærekraftig økonomi ved Institutt for biovitenskap (BIO) ble derfor nedsatt av dekan ved starten av 2022 og har vært i arbeid siden februar 2022. Målet er at BIO skal re-etablere en bærekraftig økonomi. Dette er viktig for å opprettholde forskning på høyt internasjonalt nivå og kunne tilby utdanning av kandidater innen et bredt spekter av biovitenskapelige fagdisipliner. For å nå dette målet må kostnadene ned, og den totale virksomheten må nedskaleres noe over tid og tilpasses de økonomiske rammene. Samtidig må man se på en oppside knyttet til BOA, både realistiske muligheter i konkurranse om slike midler, inkludert diversifisering, og på hvordan instituttet kan utnytte kostnadsdekning mer optimalt for felles beste.

Det har vist seg vanskelig å innfri styrets vedtak om driftsmessig balanse allerede i 2022 grunnet allerede inngåtte forpliktelser og stor andel faste kostnader. Den negative overføringen fra 2021 til 2022 utgjorde 44,5 MNOK. Prognosen for 2022 er ved utgangen av oktober et negativt driftsresultat på 8 MNOK og en negativ overføring til 2023 på 53 MNOK som må nedbetales over tid. 2024 er så langt det første året vi ser en driftsmessig balanse, forutsatt at det arbeides videre med å redusere instituttets forpliktelser. Nye nasjonale og UiB-sentrale kutt samt økte kostnader i 2023 gjør snuoperasjonen mer krevende for instituttet.

Arbeidsgruppen for bærekraftig økonomis medlemmer er:

- Instituttleder Ørjan Totland, BIO
- Professor Dag Lorents Aksnes, BIO
- Administrasjonssjef Julie Stavnes, BIO
- Økonomisjef Trine Gravdal Lie, MN-fakultetet (leder)

I oktober ble professor Anne Marit Blokhuis frikjøpt fra sin stilling som professor ved Kjemisk institutt for, på vegne av dekanen, å bistå med lederstøtte til instituttledelsen i arbeidet med en bærekraftig økonomi. Ut 2022 er Blokhuis frikjøpt 30 % og fra 1.1.2023 til 1.7.2024 er hun frikjøpt 80 %. Blokhuis vil være en sparringpartner for instituttledelsen og bl.a. gi støtte i prosessene rundt gjennomgang/organisering av leiesteder og teknisk støtte, støtte

undervisningsleder i å gjennomføre nødvendige omlegginger av læreplaner og arbeide med inntektsiden av BOA I tillegg vil Blokhus gå inn i arbeidsgruppen rundt bærekraftig økonomi ved behov.

Arbeidsgruppen for bærekraftig økonomi hadde fra oppstarten hyppige møter for å sette seg inn i detaljene rundt instituttets økonomi, planlegge videre arbeid og prioritere oppgaver.

Størst fokus ble lagt i å kartlegge og redusere flest mulig kostnader for om mulig å komme i driftsmessig balanse i 2022 og samtidig sikre at kvalitet opprettholdes. Det er bl.a. innført stillingsstopp der noen svært få stillinger unntaksvis er vurdert etter behandling og godkjenning av dekan. Det er gitt ett unntak for tilsetning i fast vitenskapelig stilling (førsteamanuensis) knyttet til fiskehelse/immunologi. Det er gjennomført omfattende kostnadskutt, kvalitetssikring av inntekter fra eksterne prosjekter og utsettelse av forpliktelser. Det er også lagt en overordnet føring på at mest mulig av eksisterende kostnader og forpliktelser må dekket av nye, eksterne midler og/eller andre friske midler. Fra og med våsemesteret 2023 skal behov for ekstra undervisningsassistanse i emnene dekket så langt råd er, av pliktarbeidet i rekrutteringsstillingene.

Instituttet har høye arealkostnader, og noe av det første som ble gjort var å nedsette en gruppe for å se på muligheter for å redusere instituttets areal. Arbeidet har tatt noe mer tid enn antatt i prognosen for 2022, men pr. 1.12.2022 avgir instituttet ca. 2.500 kvadratmeter. Arbeidet med ytterligere fortetning vil fortsette. Det må påregnes noen engangskostnader i forbindelse med mulige flyttinger av laboratorier.

Instituttet har nedsatt en egen arbeidsgruppe for å se på revisjon av utdanningsporteføljen. Instituttet vil måtte gjennomgå hele studietilbudet og vurdere nødvendige omlegginger av læreplaner for å tilpasse seg en annen økonomisk ramme i fremtiden og samtidig sikre kvalitet. Det ligger til det faglige arbeidet med læreplanen å arbeide med andre undervisnings- og vurderingsformer. Dette er et arbeid som pågår og som vil ta tid å gjennomføre. Blokhus vil støtte på et overordnet nivå i arbeidet rundt struktur. I tillegg til det faglige arbeidet med en helhetlig curriculum vil arbeidet inkludere forhold som reduksjon av assistentinnleie, færre II-er stillinger på grunnbevilgning, reduksjon av antall kurs med få studenter samt godt organisert bruk av «pliktarbeidet» til rekrutteringsstillingene.

På bemanningssiden er det satt i gang en analyse av nedskaleringen instituttet må gjennom. Her ser en strategisk nærmere på de ulike faggruppene ved BIO, naturlige avganger og strategisk fremtidig bemanningsbehov i alle ulike stillingsgrupper.

Endelig økonomisk resultat for 2022 vil foreligge medio januar. Arbeidet med budsjett 2023 og langtidsbudsjett er påbegynt og vil bli en viktig rettesnor for både instituttledelsen og for arbeidsgruppen for bærekraftig økonomi fremover. Både prosjektøkonomer og kontrollører arbeider tett sammen med instituttledelsen både i budsjettprosessen og gjennom de månedlige prognoseoppdateringene.

Det er avholdt flere informasjonsmøter for de ansatte ved instituttet, både allmøter og møter med de ulike ansattgruppene. Det har også vært avholdt møter med linjeledelsen og alle verneombudene ved instituttet. Videre er de ansatte ved BIO informert gjennom felles e-poster og en fast spalte i instituttets ukentlige nyhetsbrev. Instituttleder har også informert om arealreduksjonsprosessen til fakultetets IDU (Informasjons- og drøftingsutvalg) og om instituttets økonomiske situasjon generelt til UiBs sentrale forhandlingsutvalg. På dekanens allmøte på BIO om fakultetets strategiprosess var også den økonomiske situasjonen berørt.

Dekanens kommentar:

Arbeidet med å skape en bærekraftig økonomi for Institutt for biovitenskap tar vi på største alvor. Det må gjøres et betydelig arbeid også i årene som kommer, men jeg er trygg på at vi skal klare å rette opp den økonomiske situasjonen samtidig som vi ivaretar forskningen og utdanningen ved instituttet.

VEDTAK

Styret tar redegjørelsen til orientering.

30.11.2022/Trine Gravdal Lie/Elisabeth Müller Lysebo

Gunn Mangerud
Dekan